

ПЛАН ЗА ПОСТИЗАЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ НА ФИЛОЗОФСКОМ
ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ 2022-2027. године

I Увод

Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду (у даљем тексту: Факултет) је високошколска и научно-истраживачка установа чија је мисија реализација висококвалитетних образовних процеса, развој научних дисциплина и пренос стечених знања у привреду и друштво.

Факултет је посвећен остварењу своје мисије засноване на успешним резултатима у образовању и научно-истраживачком раду и њиховој примени у пракси. Своје активности усмерава и на развој личности и унапређење основних људских права и слобода, као и стварање једнаких могућности, равноправности и инклузивности у току студија и рада. Само на тај начин Факултет може да реализује своју визију да као равноправни партнер у јединственом европском простору високог образовања и научно-истраживачког рада, достигне највише нивое изврности, односно високо место у друштву најбољих. Успешност и правичност истраживања и научно-истраживачких организација условљава и примену родно осетљивог знања.

Израз родно осетљиво знање у најширем смислу односи се на разумевање родних образаца и околности под којима они настају. Ако се у институцијама, које производе знање родна неједнакост одржава, она може лишити природу знања своје далекосежности и слојевитости. Из тог разлога, тежња према креирању родно осетљиве и правичне академске средине је од велике важности.

План је израђен у складу са прописима Републике Србије и свеобухватним правним и политичким документима ЕУ инкорпорисаним у позитивно право, и то пре свега:

- Устав Републике Србије,
- Закон о ратификацији Међународног пакта о грађанским и политичким правима,
- Закон о ратификацији Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима,
- Уредба о ратификацији Конвенције о борби против дискриминације у области просвете,
- Закон о ратификацији Конвенције о елиминацији свих облика дискриминације жена,
- Закон о родној равноправности,
- Закон о забрани дискриминације,
- Закон о високом образовању,
- Закон о раду,
- Закон о запосленима у јавним службама,

- Закон о спречавању злостављања на раду,
- Стратегија за родну равноправност од 2021. до 2030. године
- Планом за постизање родне равноправности Универзитета у Новом Саду за период 2022-2024. године.

II Анализа стања родне равноправности на Факултету:

Деканат

Анализа родне структуре менаџмента Факултета у протеклих десет година (2011/12-2020/21), показује да на Филозофском факултету жене имају водећу улогу и више учествују у руковођењу и доношењу одлука.

Уколико посматрамо родну структуру 57,45 % деканата Факултета чине жене. У периоду од оснивања Факултета 1954. до 2000. године сви декани Факултета су били мушкарци и више од 80% састава деканата у наведеном периоду су били мушкарци. Времено је дошло да постизање родне равноправности и промене састава и структуре у управљачкој функцији Факултета.

Родна структура запослених

Анализом података утврђено је да жене чине значајну већину запослених. Процент запослених жена на ФФ је следећи: наставници 63,7%, сарадници 64,5%, истраживачи 71,8%, ненаставно особље 62,7%, цео ФФ 63,8%. На основу наведених података Филозофски факултет представља једну врсти институционалног изузетка на нивоу Универзитета у Новом Саду у погледу родне структуре запослених.

Преглед родне структуре запослених на крају школске 2021/2022. године

НАСТАВНИЦИ	Радни однос са пуним радним временом	Радни однос са непуним радним временом	Радни однос по уговору	Мушко	Женско
Редовни професор	89	2	12	45	58
Ванредни професор	78	-	3	28	53
Доцент	64	-	-	13	51
Виши предавач	-	-	-	-	-
Предавач	-	-	-	-	-
Професор струковних студија	-	-	-	-	-
Предавач струковних студија	-	-	-	-	-
Наставник страног језика	-	-	-	-	-
Виши наставник страног језика	-	-	-	-	-
Наставник стручних предмета	-	-	-	-	-
Наставник вештина	-	-	-	-	-
Виши наставник вештина	-	-	-	-	-
Виши наставник физичког васпитања	-	-	-	-	-
Професор емеритус	-	-	1	-	1
УКУПНО	231	2	16	86	163

САРАДНИЦИ	Радни однос са пуним радним временом	Радни однос са непуним радним временом	Радни однос по уговору	Мушко	Женско
Сарадник у настави	1	-	-	-	1
Асистент	44	-	-	12	32
Асистент са докторатом	6	-	-	5	1
Лектор	6	-	-	2	4
Лектор странац	11	-	-	6	5

Виши лектор	6	-	-	2	4
Стручни сарадник	-	-	-	-	-
Виши стручни сарадник	-	-	-	-	-
Самостални стручни сарадник	-	-	-	-	-
Сарадник без сарадничког звања	-	-	-	-	-
Демонстратор			24	10	14
УКУПНО	74		24	37	61

ИСТРАЖИВАЧИ	Радни однос са пуним радним временом	Радни однос са непуним радним временом	Радни однос по уговору	Мушко	Женско
Научни саветник	-	-	-	-	-
Виши научни сарадник	-	-	-	-	-
Научни сарадник	3	-	-	-	3
Истраживач приправник	24	-	-	6	18
Истраживач сарадник	8	-	-	2	6
Стручни сарадник на пројекту	-	-	-	-	-
УКУПНО	35			8	27

**БРОЈ АНГАЖОВАНИХ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА
КОЈИ УЧЕСТВУЈУ У РЕАЛИЗАЦИЈИ НАСТАВЕ У ШКОЛСКОЈ 2021/22. ГОДИНИ**

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ СТРАНИ ДРЖАВЉАНИ	Број	Држављанство (навести државе)	Мушко	Женско
Гостујући професори	-	-	-	-
Редовни професори	-	-	-	-
Ванредни професори	-	-	-	-
Доценти	2	Италија	2	-
Истакнути уметник	-	-	-	-
Сарадници				
Лектор	13	Кина (7), Кореја (1), Португал (1), Турска (1), Хрватска (1), Мађарска (1), Грчка (1)	8	5
Виши лектор				
УКУПНО	15		10	5

БРОЈ ЗАПОСЛЕНОГ НЕНАСТАВНОГ ОСОБЉА У ШКОЛСКОЈ 2021/22. ГОДИНИ

НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ	Радни однос са пуним радним временом	Радни однос са непуним радним временом	Радни однос по уговору	Мушко	Женско
		78	-	-	33

УКУПНО ЗАПОСЛЕНИХ	Радни однос са пуним радним временом	Радни однос са непуним радним временом	Радни однос по уговору	Мушко	Женско
Наставници, сарадници и истраживачи	340	2	40	131	251
Ненаставно особље	78			33	45
Наставници и сарадници страни држављани			15	10	5
УКУПНО	418	2	55	174	301

Родна равнотежа у напредовању у академској каријери

Анализа података добијених истраживањем које је спровео Одбор за родну равноправност Универзитета у Новом Саду, чији је Факултет члан, показује да женско наставно и ненаставно особље ($M=3,77$), у односу на мушке колеге ($M=4,54$), у знатно мањој мери ($p<.001$) сматра да жене и мушкарци имају једнаке могућности у остваривању жељених циљева и да је напредовање у академским каријерама захтевније за женско наставно и истраживачко особље него за мушкарце ($M=3,27$ (жене) и $M=2,17$ (мушкарци); $p<.001$). Женско наставно и ненаставно особље је у много већој мери сматрало да су постигнућа жена на Универзитету потцењена ($M=2,70$ (жене) и $M=2,07$ (мушкарци)). Значајно већи проценат жена је изјавило да се сусреће са родно заснованом дискриминацијом у напредовању (11,4% у односу на мушкарце 3,1%).

У погледу пројектног ангажовања, које доприноси напредовању у каријери, резултати показују да се жене чешће пријављују на пројекте као чланице тима (77,2%) него мушкарци (67,3%), а ова разлика није статистички значајна када се пријављују као руководиоци/тељке (30,9% жена у односу на 34,4% мушкараца (t -test)). Међутим, мушкарци који су аплицирали за пројекте имали су већу шансу да их добију, у просеку су били руководиоци 1,09 пројеката по испитанику, у односу на колегинице које су у просеку

руководиле са 0,76 пројеката, иако није било статистички значајне разлике између жена и мушкараца у броју пројеката на које су аплицирали.

Родна димензија у студијским програмима и научноистраживачком раду

Филозофски факултет у свом раду истиче се својим доприносом развоју предмета у оквиру студијских програма чији су циљеви и исходи усмерени на родну равноправност.

Студенти се у оквиру студијских програма Психологије, Педагогије, Социологије, Филозофије, Социјалног рада у току студија (на свим нивоима студија) сусрећу и изучавају предмете са родним компонентима и кроз ове студијске програме Факултет образује будуће кадрове који могу да раде послове са родно осетљивим групама, али и да спроводе различита истраживања у овој сфери.

Такође, студенти Историје и студенти студијских програма страних и националних филологија уче о положају жена у друштву кроз различите епохе развоја друштва и друштвених промена.

Филозофски факултет у Новом Саду је најважнија база наставника и сарадника, на Универзитету у Новом Саду, у погледу креирања и извођења студијски програма у области родних студија на Универзитету у Новом Саду.

Родна структура студената

Анализом података утврђено је да је и у овој области Факултет институционални изузетак јер је у поглед структуре студената већа заступљеност припадника женског пола. Од укупног броја студената 3.464 су женског, а 1.496 мушког пола

Приликом формирања Студентског парламента Факултета водило се рачуна о родној равноправности чланова.

III Спроведене активности из области родне равноправности на Филозофском факултету

- ✓ Филозофски факултет усвојио је Правилник о превенцији и заштити од сексуалног узнемиравања и уцењивања, којим су прописане мере које ће Факултет спроводити у превенцији и забрани овог понашања, поступак заштите лица у случају да је дошло до нарушавања интегритета личности по основу пола или сексуалне оријентације, а све у циљу изграђивања и поштовања начела права и слободе личности, слободног испољавања родне припадности и сексуалне оријентације, заштите достојанства свих лица – учесника у процесу високог образовања.

- ✓ Факултет је формирао и Радни тим који ради на подизању свести и развијању иновативних механизма за подршку жртвама.
- ✓ У току 2021. године Филозофски факултет је спровео истраживања у оквиру пројекта: *Ка сигурном Универзитету: информисање студената о појави сексуалног узнемиравања и злостављања*, који је финансирао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, Као резултат овог пројекта је осмишљен, дизајниран и одштаман информатор о појави сексуалног узнемиравања, уцењивања и злостављања и као такав биће дистрибуиран студентима свих година Филозофског факултета, Универзитета у Новом Саду. Осим тога, брошура у дигиталном формату постављена је и на сајт Филозофског факултета и налази се на следећем линку: http://www.ff.uns.ac.rs/uploads/files/Studenti/FF_Brosura_Seksualno_Uznemiravanje_I_NT.pdf Сматрамо да ће оваква брошура допринети бољој информисаности студенткиња и студената Филозофског факултета у Новом Саду о појави сексуалног узнемиравања и уцењивања, као и његовој превенцији.
- ✓ У току је реализација краткорочног пројекта под називом *Безбедност и поверење за све: сексуално узнемиравање и уцењивање из перспективе студената и запослених на ФФ и ФСФВ УНС*.

IV Циљеви за постизање родне равноправности

- ✓ Постизање родне равноправности у управљачким функцијама, стручним органима и органима управљања Факултета,
- ✓ Постизање родне равнотеже у оквиру напредовања у каријери,
- ✓ Усклађивање радних и породичних обавеза запослених на Факултету,
- ✓ Повећање присуства родних компоненти у студијским програмима и темама научних истраживања,
- ✓ Разградња родних стереотипа и предрасуда,
- ✓ Подизање свести о родно заснованом насиљу и злостављању на раду,

V План мера за постизање родне равноправности:

Активност	Реализатор активности	Индикатор	Начин верификације	Временски оквир
Именовање одговорног лица за послове родне равноправности	Декан Факултета	-	Одлука	Јануар 2022. године
Успостављање Одбора за родну равноправност	Наставно-научно веће	Формирање Одбора	Одлука	Март 2022.
Успоставити подршку Одбору за родну	Продекан за науку и међународну	Број пријава пројектата	Извештај о пријављени	Текућа школска

равноправност за организовање активности, као за и писање пројеката и других пријава (на пример за донације)	сарадњу и Канцеларија за међународну сарадњу и пројекте		м пројектима	година
Успостављање механизма редовног извештавања и надгледања спровођења акционог плана	Наставно-научно веће	-	Годишњи извештаји	2022. година
Организовање годишњих обука за родну равноправност за запослене и студенте на Факултету	Одбор за родну равноправност	Број организованих обука	Извештај о организованим обукама	На годишњем нивоу.
Идентификовање препрека при напредовању жена помоћу квалитативног истраживања на Факултету	Одбор за родну равноправност, Продекан за науку и међународну сарадњу	Истраживање	Извештај о спроведеном истраживању	2023. година
Промовисање и спровођење кампање која чине видљивијим и доступнијим допринос родне разноликости у истраживачким тимовима	Деканат, Одбор за родну равноправност	Спровођење кампање	Извештај о промоцији и кампањи	На годишњем нивоу.
Доношење препоруке ради институционалне подршке запослених са обавезом старања и бриге о деци до 12 година, старијим и болесним члановима породице код израде распореда – да се часови држе у периоду рада предшколских и	Одбор за родну равноправност Универзитета у Новом Саду	Препорука	Усвајање препоруке	У складу са роковима које пропише Универзитет у Новом Саду

школских установа				
Доношење препоруке ради институционалне подршке запослених са обавезом старања и бриге о деци до 12 година, старијим и болесним члановима породице при расподели реализације часова и додељивање часова преко норме само уз пристанак запосленог/не, у складу са институционалним могућностима	Одбор за родну равноправност Наставно-научно веће, Универзитет у Новом Саду	Препорука	Извештај о доношењу препорука	У складу са роковима које пропише Универзитет у Новом Саду
Унапређивање информатичке подршке за рад од куће	Деканат Факултета	План подршке	Извештај о реализацији	Најкасније до 2024. године
Укључивање родне перспективе у све фазе научноистраживачког рада, припреме и реализације научноистраживачких пројеката, публикација и креирање истраживачких тимова, као и у телима надлежним за вредновање резултата научноистраживачког рада	Продекан за науку и међународну сарадњу, Канцеларија за међународну сарадњу и пројекте	Препорука	Извештај	Најкасније до 2024. године
Унапређење садржаја уџбеника и наставног материјала са аспекта утицаја на родну равноправност	Одбор за родну равноправност, Продекан за послове акредитације, самовредновања и контроле квалитета рада Факултета, Продекан за	Препорука	Извештај	

	наставу			
Укључивање садржаја о родној равноправности у план и програм наставе, студијске програме (нпр. изборни предмети) и наставни материјал	Одбор за родну равноправност, Продекан за послове акредитације, самовредновања и контроле квалитета рада Факултета, Продекан за наставу	Препорука	Извештај	2022. година
Повећање родно осетљивих истраживања и истраживања о родним темама (повећање броја студентских радова, публикација, излагања на конференцијама...)	Одбор за родну равноправност, Наставно-научно веће, Продекан за науку и међународну сарадњу	Број истраживања	Годишњи извештај	Најкасније до краја 2023. године
Спровођење кампање на тему родне равноправности (видео, постери, награде) и промовисање примера добре праксе у координацији са ПР службама Универзитета и Факултета	Одбор за родну равноправност	Кампање, промоције и сл.	Извештај	У току сваке школске године
Успостављање саветодавног оквира заштите од сексуалног узнемиравања на нивоу Универзитета и факултета	Успостављено	Формиран радни тим	Усвојен Правилник који регулише ову област	-
Едукација запослених и студената о сузбијању сексуалног насиља и родно заснованог злостављања на раду	Успостављено	Одлука о формирању Радног тима	Извештај о спроведеним активностима	-
Успостављање система за континуирано	Деканат	Успостављен процес	Извештај	

праћење развоја академске каријере запослених из аспекта родне равноправности		извештавања (ФИС и ФИМЕС)		
Успостављање процедуре за редовно прикупљање података о родном саставу управљачких органа и тела на Универзитету и његовим чланицама	Деканат	Успостављен процес извештавања (ФИМЕС)	Извештај	
Бележење завршених основних, мастерских и докторских студија по родној структури и праћења стопе осипања	Деканат	Успостављен процес извештавања (ФИС)	Извештај	